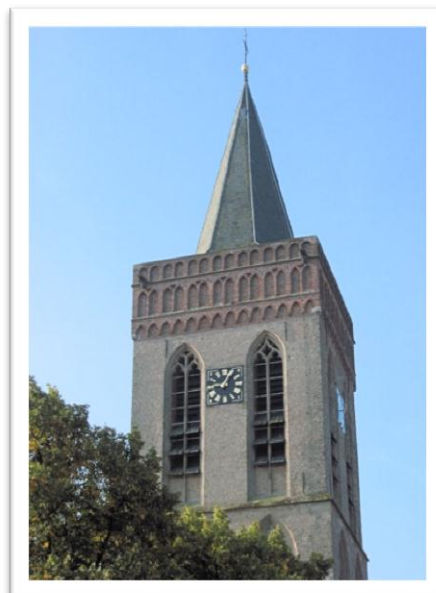

Kerken & Ede 2025

Ede 2025.nl

Inleiding

Voor u ligt een verslag van de bijeenkomst 16 november jl. waarbij alle kerkelijke denominaties van de gemeente Ede uitgenodigd waren.

Met dankbaarheid kijken wij als initiatiefnemers terug op zowel de opkomst als de input die dit open gesprek opgeleverd heeft!

Dit verslag bevat na deze inleiding twee onderdelen.

Het eerste onderdeel is een verslag van het plenaire gedeelte van de morgen. Het tweede onderdeel is een verslag dat tot stand is gekomen met behulp van hetgeen opgeschreven is op de flap-overs.

Wij hopen dat deze eerste bijeenkomst u gemotiveerd heeft om u op te geven voor de bijeenkomst van D.V. 9 mei 2012.

Met vriendelijke groet,

Nadine de Roode, Cornelis Mosterd , Willemien Hasselaar

Verlag van het Plenaire deel

- Inleiding Cees van de Knaap, burgemeester van Ede
- Inleiding van Floris Gerritsen Ede 2025.nl (zie hand out pp presentatie)
- Plenaire discussie o.l.v. Pieter den Boeft. Wat de kerken willen zeggen tegen de gemeente:
 - Breng niet alleen kansen maar ook bedreigingen in kaart. Is het westen van Nederland een bedreiging? Hoe aantrekkelijker je wordt als vestigingsplaats, hoe meer zaken als bijv. zondagsrust onder druk komen te staan.
 - Moeten we meer ontwikkelen in Ede? Of behouden, consolideren en versterken wat we hebben?
 - Civil society: op welke wijze vormgeven? Draagvlak en draagkracht redbare samenleving. "Tante Joke samenleving".
 - Hoe verhouden de leeftijdsgroepen zich tot elkaar? Demografische ontwikkeling? Onderlinge betrokkenheid en solidariteit? Hoe activeren we de leeftijdsgroepen 55-. En hoe houdt je de jongeren in Ede?
 - Aandacht voor Duurzaamheid & Rentmeesterschap, Visie 2025.
 - Houdt voldoende rekening met de verschillende culturen in Ede.
 - Faciliteren van stageplaatsen voor jonge allochtonen in Ede. Elke vmbo en mbo leerling een stageplaats! Faciliteer meester- gezelschap situatie.
 - Buitendorpen: voorzieningen en eigen kernen. Niet alleen aandacht voor de stad Ede!
 - Ouderenzorg. Dreigend tekort woonvoorziening en zorg passend bij de woonomgeving.
 - Beleid maken op verhouding koopwoningen en sociale woningbouw. Economische noodzakelijkheid versus wenselijkheid bevolking.
 - Breng de cultuurwens en aanbod voor nieuwe bewoners en identiteit bestaande bewoners in balans.
 - De huidige culturele verworvenheden versterken omdat die passend zijn bij de identiteit van Ede.
 - Er komt een steeds grotere kloof tussen arm en rijk. Faciliteer beleid voor drop outs.
 - Agendeer de crisis. Denk vanuit de crisis bij de realisering van nieuwe (woningbouw)plannen.
 - Ondanks gebrek aan culturele voorzieningen, groeit Ede. Is uitbreiding op het gebied van cultuur noodzakelijk voor Ede?
 - Criminaliteit en onveiligheidsgevoelens. Ede en buitendorpen vaak aantrekkelijk als vestigingsplaats vanwege de (vermeende) veiligheid.
 - Unique selling point Ede: Je religieuze beleving kan tot het volste recht komen.
 - Geef de kerk een plek in Veluwe Poort.
 - Missionair & Diaconaat verbinden.
 - Open houding & Ontmoeten door inspiratie is een kritische succesfactor

Input vanuit de groepjes (Met behulp van de deelvragen)

Deelvraag 1: In wat voor Edese samenleving willen wij leven in 2025?

1.1 Politiek en kerk

- Er is een verlangen richting de gemeentelijke overheid tot een constructieve samenwerking rondom vestiging en nieuwbouw van kerken.
- Maak geen scheiding tussen kerk en staat die krampachtig is en een constructieve samenwerking met de kerken in de weg staat.
- De plaatselijke overheid en de politiek mag de kerk meer betrekken bij het plaatselijk beleid. Als overheid en kerk kunnen ze meer samen het gesprek aangaan. Ook de kerk mag zich meer naar buiten richten en missionair zijn, uitdragen wat ze heeft. Politiek en kerk hebben elkaar nodig, de visie moet ook van Boven (God) komen.
- Veenendaal en Ede kunnen kerkelijk en met de overheden meer samenwerken. Het zou wel goed zijn als wordt meegenomen *hoe* de beide plaatsen kunnen samenwerken. Bijvoorbeeld via de kerngroep "Geestelijke Verzorging bij Rampomstandigheden". Het is wonderlijk dat de beide plaatsen, die door een industrieterrein verbonden zijn, hier blijkbaar geen samenwerking kennen. Dat de plaatsen verschillende provincies liggen mag geen bezwaar zijn. De indeling in provincies is wat dit betreft volkomen achterhaald.
- In de inleiding vanuit de gemeente werd niet gesproken over verbinding met omliggende gemeenten en ruimte voor de kerken in de toekomst.
- In de uitbreidingen voor Ede moeten op voorhand ruimtes worden gereserveerd voor de kerken.
- Pak de kansen en zie de kerken niet voor zwart aan. Geef kerken de ruimte om Gods woord uit te dragen.
- De gemeente Ede zal meer een facilitaire rol naar de kerken kunnen bieden.

1.2 Cultuur

- Blijf met beide benen op de grond staan als het gaat om culturele voorzieningen.
- Is cultuur wel de drijvende aantrekkingskracht? Er is al veel bestaande cultuur (Cultura, Kroller Muller, Cinemec, Reehorst, Heideweek, Kijk- en luistermuseum, Edese Kuil, Tegelmuseum) Waar blijven de mensen? Is er genoeg culturaanbod voor allochtonen? Welke mogelijkheden zijn hier?
- Cultuurverrijking door: één taal, ruimte voor alle inwoners, verdiepen wat we hebben, open sfeer en solidair zijn, niet denken dat je altijd gelijk hebt.
- Ten aanzien van groei/ bedreiging vanuit het westen: 1) houd Ede aantrekkelijk voor eigen jeugd en jongeren. Investeer daarin meer dan in de import uit het Westen. 2) Ede hoeft geen westerse stad te worden, er zijn blijkbaar al voldoende culturele voorzieningen?
- Moeten we als Ede streven naar meer? Het is beter te focussen op consolidatie en kwaliteitsverbetering.

1.3 Duurzaamheid en rentmeesterschap

- Duurzaamheid en Rentmeesterschap mag nadrukkelijker op de politieke agenda: in benadering van bijvoorbeeld grote projecten als Veluwe Poort, maar ook meer operationeel bij het bestrijden van bijv. zwerfafval.

1.4 Wonen in de gemeente Ede

- De jeugd trekt weg uit de buitendorpen, vanwege gebrek aan geschikte woonruimte. Ergo: het dorp vergrijst, maar ook de kerk.
- Bewust woningbeleid voor de buitendorpen is van belang om alle doelgroepen van jong tot oud in de kerk te houden. Gemeente Ede moet duidelijk onderscheid maken in benadering van Ede stad en de buitendorpen. Deze kennen een duidelijk andere ritmiek, ook in kerkelijk leven.
- Drankgebruik onder jongeren is zorgwekkend in de buitendorpen. De kerk wil de gemeentelijke overheid oproepen terughoudend te zijn met het afgeven van vergunningen voor festivals waar alcohol wordt geschonken.
- Ede mag wel groeien, maar geen koopzondagen.
- Verschillende wijkgemeenten in de PKN hebben te maken met terugloop in bezoekersaantallen.
- Moeten we als Ede groeien met nog meer woningen? Er staan al zeer veel woningen te koop.
- Borg als gemeentelijke overheid dat er voldoende starterwoningen zijn. De jeugd heeft de toekomst. Voor Ede en voor de kerk, maar ze moeten ook ergens kunnen wonen.
- Borg als gemeentelijke overheid voldoende voorzieningen in wijken en dorpen van Ede.
- Zorg voor een balans in wensen tussen de huidige en toekomstige bewoners.
- Zorg voor woon en werk om mensen hier te behouden!
- Op welke wijze, wil je als gemeente Ede groeien in woningaanbod? Wordt er wel voldoende sociale woningbouw gerealiseerd. Is er een samenhang met het opleidingsniveau van jongeren in Ede?

1.5 Overig

- Valkuil visie 2025: megalomaan denken
- Valkuil visie 2025: te beperkt tot het economische
- Ede in 2025 een vurige en sociale gemeente.
- Ede in 2025: Een samenleving die gekenmerkt wordt door sober leven en duurzaamheid en niet door een streven naar een materieel meer of minder. Met een flexibel netwerk van overleg tussen burgerlijke en kerkelijke gemeenten. In een verdraagzame samenleving, zodat ook vertegenwoordigers van religieuze moslims vertegenwoordigd kunnen zijn. Dus minder vooroordelen en vreemdelingenangst. Een samenleving die streeft naar verbinding.
- De focus vanuit de gemeente voor 2025 ligt vooral op groei.- De "waarom" vraag van de criteria in de inleiding vanuit de gemeente werd gemist : Wat zijn de motieven van de ambities ? Ook werd niet gesproken over de criteria die onder het bereik van de kerk liggen zoals bij nieuwbouw, het sociale domein etc.
- Food Valley speelt een belangrijke rol richting 2025. Door arbeid blijven mensen hier wonen.
- Borg als gemeentelijke overheid voldoende zorgstructuren.
- Diversiteit in de gemeente is een voordeel en kan dynamiek bevorderen. Let vooral op de onderlinge binding tussen groepen mensen. Oproep aan de gemeente Ede om te investeren in ontmoeting. Niet de balans van de aandacht laten doorslaan naar de kritische burgers. Dan dreigen mensen met kritiek het grootste platform te krijgen.
- Wat betreft het onderwijs: focus als gemeentelijke overheid op kwaliteit en niet op spreiding. - Willen we als gemeente Ede wel groeien? Is groei de oplossing voor de problemen, bijv. criminaliteit?
- Zorg als gemeente voor voldoende ouderzorgvoorzieningen, zodanig vorm gegeven dat het de eenzaamheid van ouderen helpt voorkomen. (locatie en vorm pand helpt bij openheid)
- Zie in de gemeentelijke politiek de mens als schepsel van God.

Deelvraag 2: Welke bijdrage kan de kerk daaraan leveren?

Op grond van de input van de flap-overs komen wij tot het volgende aanbod van de kerken.

2.1 Politiek en kerk

- Worden we als kerken gehoord door de plaatselijke overheid? De kerk wil graag input leveren. Kan de overheid dit stimuleren? Is het mogelijk om bijv. 2 keer per jaar overleg te hebben met B&W?
- Gemeentebestuur mag meer inzien dat kerken meerwaarde verlenen aan de samenleving.
- De kerk moet zich laten horen in het politiek domein. Er zijn zeer veel kerkelijke vrijwilligers actief en deze zijn overal aanwezig.
- Kerken zijn in het politieke debat vaak nog te bescheiden, ze zullen zich meer pro-actief moeten opstellen.
- Kerkelijke betrokkenheid moet vooral vorm krijgen vanuit de wijkgerichte aanpak. Welke visie heeft de kerk op de wijk? Wat kan de kerk, sociaal en als voorbeeld doen in de wijk? Hoe kan de kerk de overheid aanvullen? "Dien je stad" is een vb hoe jongeren dit oppakken. Hoe betrek je de 30^e en 40^e rs?
- Graag samenwerking tussen overheid en kerken op het sociale domein. De overheid mag de kerk aanspreken op haar diaconale taak, maar.. de kerk moet niet verantwoordelijk worden gesteld voor de gaten die de overheid op dat terrein laat vallen. Maak wel gebruik van de kennis, vrijwilligers en het netwerk van de kerken in het maatschappelijk domein. Kerken moeten hierin ook meer gaan samenwerken.
- Kerken hebben een eigen verantwoordelijkheid en moeten niet meteen naar de overheid kijken. De kerk heeft een belangrijke rol in de civil society en ten aanzien van het 'naberschap' Ede breed.
- Via het flexibel netwerk van overleg met de gemeente kunnen kerken op de zachte als de harde kant van de ontwikkeling van de gemeente Ede een rol spelen.
- Ten aanzien van de ouderenzorg mag de kerk meer betrokken worden.
- Kerken hebben veel vrijwilligers die dichtbij mensen staan in de buurt, mensen zijn kennissen van elkaar. Wel kijken naar nieuwe vormen van vrijwilligerswerk bijv. in de vorm van tijdelijke projecten, de jeugd wil wel maar moet gelegenheid krijgen. De gemeente Ede moet de coördinatoren van vrijwilligerswerk steunen en stimuleren zoals de Medewerker en de kerken.

2.2 Cultuur

- Is het streven naar meer welgewenst? Is niet meer te denken vanuit een 'economie van het genoeg' (Dr. Goudswaard)? Liever nadruk leggen op consolidatie en kwaliteitsverbetering.
- Beschermen en bewaren van de christelijke cultuur van Ede.

2.4 Wonen in gemeente Ede

- Kerken kunnen op wijk/buurniveau werken met multifunctioneel gebruik van buurthuizen en dit o.m. gebruiken voor het omzien naar elkaar en het tegengaan van de individualisering.
- Hoe wil je eigenlijk groeien? Er blijft een groot percentage van de jongeren laag opgeleid en deze zijn aangewezen op sociale woningbouw (huur). Gaat het toekomstplan niet teveel uit van hoogopgeleide nieuwkomers van buiten? Dus: sociaal beleid!
- Kerken moeten beleid maken op de vraag: moet de kerk naar de nieuwbouw komen (=kerkbouw) of andersom (= mensen komen naar centrale kerk)?
- Gemeente reageert vaak stroef en afhoudend op nieuwe kerkelijke initiatieven. Wens: meer open en facilitaire houding.

2.5 Overig

2.5.1 Kerk en zorg (WMO- Vrijwilligers)

- Het gebod van Jezus om uit te gaan over de wereld is voor de kerk in Ede: uitgaan op jouw plek. Een zorgzame samenleving vorm geven.
- Het tekort aan vrijwilligers kan een bedreiging zijn en dit kan worden tegengegaan door een ontwikkeling van minder streven naar het materiële meer of minder.
- Wanneer er landelijk en plaatselijk bezuinigd wordt op de WMO en de daarbij bestaande voorzieningen, kunnen bestaande netwerken van de kerk soelaas bieden. Hulp in de Praktijk is een kerkelijk initiatief, waarbij daadwerkelijk hulp in de praktijk wordt geboden.

2.5.2 Het diaconaat in Ede

- Diaconaal Platform; een stichting uitgaande van kerken, naar de gemeente toe, meer profileren en bekendheid geven. Meer contact zoeken en aangeven waar men voor staat. Kerken doen er toe, maar dan moeten de kerken ook waarmaken wat ze leren aan de mensen: vrede, solidariteit, verzoening, open mind.
- Bijdrage van de kerk voor Ede: diaconie ook buiten de kerkmuren, meer een geografische (wijkgerichte) verantwoordelijkheid.

2.5.3 Opdracht voor de kerk intern

- De kerk meer integreren in de samenleving. De kerk mag meer zichtbaar zijn in de Edese samenleving. Open huis houden. Ontmoetingen faciliteren tussen ouderen en jongeren, ook van buiten de kerk. Goed luisteren naar elkaar. Bijvoorbeeld door het organiseren van zgn. 'inspiratiewandelingen' in je eigen wijk. Met behoud van identiteit open zijn naar de omgeving. Laagdremkelig en in gesprek met mensen.
- Een idee om tot meer oecumene te komen is een jaarlijkse kanselruil.
- Kerken meer naar buiten treden, zowel missionair als diaconaal. Ze moet haar sterke punten uitbouwen.
- De diverse denominaties bieden veel keuzemogelijkheden voor mensen om zich op enigerlei wijze kerkelijk in te zetten.
- Geen scheiding maken tussen 'linkse' en 'rechtse' kerk. Het gaat om humaniteit. Wat kunnen Edenaars zien aan het gedrag van de gehele kerk? Hoe kunnen de verschillende kerkelijke denominaties elkaar voeden?
- Voorbeeldfunctie bij verdraagzaamheid.
- De kerk geeft steun bij het begeleiden van allochtonen bij bijlessen & het leren van de taal thuis.
- De kerk heeft een rol in de verhoudingen van allochtonen en autochtonen. Met name naar de jeugd heeft zij een voorbeeld functie.
- Binding van jongeren een essentieel punt kerken breed: De kerk moet zich meer openstellen voor de existentiële vragen van jongeren. Daarbij moet de kerk ook gebruik gaan maken van social media, facebook, twitter e.d. om jonge mensen te benaderen en van dienst te zijn.
- De kerk heeft een rol in het doorbreken van het individualisme. Zij kan het appel doen op de gemeenschapszin. En zij kan daarbij de kloof tussen rijk en arm dichten. De kerk heeft het in huis om integratie te bevorderen tussen arm en rijk, hoog- en laag opgeleid, cultuur en etniciteit. Dat betekent je losmaken uit het OSM (ons soort mensen) en je openstellen. Maak van Ede geen gereformeerd Mekka.
- Kerken treedt meer naar buiten. Maar ook de fouten erkennen die de kerk gemaakt heeft.
- Kerk en Buurt: voordeel is de sterke binding, "buurthuis" functie, nadeel is dat Ede klein is, waardoor mensen niet per se aan de wijk gebonden zijn en snel ergens anders kunnen zijn.

Deelvraag 3: Wat is volgens u nu al de kracht van Ede?

- Mogelijk nieuwe slogan voor Ede naast “Groen, Gezond en Actief” “Leer Gezond Geloven”.
- Wil niet zijn wat je niet bent.
- Maak als Ede gebruik van je uitstraling en ligging: Mix van Stad en bos, veel ruimte
- De kracht van Ede: centrale ligging, goede verbindingen, natuurlijke omgeving, overwegend christelijke bevolking, stad met dorpse trekjes: dat maakt het persoonlijk. Deze zaken ombuigen naar een visie en niet ad hoc benaderen.
- De kerken hebben de toekomst voor Ede in huis, mits ze open staan. Meer in de samenleving staan ipv alleen ‘zieltjes winnen’.